

☞ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ ๘
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลาง
อาเซียน ครั้งที่ ๘ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๔/๑๗๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ ๘ (Joint Statement of the 8th ASEAN Finance
Ministers' and Central Bank Governors' Meeting) (ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
โดยเรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงให้เสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามมาตรา
๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งสอดคล้อง
และเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้
นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

H.E. Dr. Aun Pornmoniroth รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
และการคลังราชอาณาจักรกัมพูชา ในฐานะประธานการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน
(ASEAN Finance Ministers' Meeting: AFMM) ครั้งที่ ๒๖ และประธานร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance Ministers' and Central Bank
Governors' Meeting: AFMGM) ครั้งที่ ๘ ได้มีหนังสือเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเข้าร่วม
การประชุมข้างต้นและการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๗ - ๘ เมษายน ๒๕๖๕ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
ทั้งนี้ การประชุม AFMGM ครั้งที่ ๘ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีกำหนดจัดขึ้นในวันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕
โดยที่ประชุมจะมีการพิจารณารับรอง (Endorse) ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒
เพื่อเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ มีเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
จึงให้เสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม
คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียนจะพิจารณารับรองร่างแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวในการประชุม AFMGM ครั้งที่ ๘ ในวันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในวันอังคารที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕

๔.สาระสำคัญของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ

ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ จัดทำขึ้นบนหลักการพื้นฐานของการเป็นประชาคมอาเซียน คือ การส่งเสริมความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือระหว่างกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภูมิภาคอาเซียนและการรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) โดยกระทรวงการคลังได้จัดทำคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ มีเนื้อหาแสดงถึงเจตนารมณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียนในการร่วมกันขับเคลื่อนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ตลอดจนการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว โดยมุ่งให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน ของราชอาณาจักรกัมพูชา ในฐานะประธานอาเซียน ปี ๒๕๖๕ ได้แก่ (๑) การฟื้นฟู (Recovery) (๒) การสร้างภูมิคุ้มกัน (Resiliency) และ (๓) การเดินหน้าไปด้วยกัน (Togetherness)

๔.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียนได้ตระหนักถึงผลกระทบเชิงลบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและรับทราบถึงสัญญาณการฟื้นตัวจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้วยการเติบโตในเชิงบวกของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของอาเซียนในปี นี้ และพร้อมที่จะใช้เครื่องมือนโยบายที่มีอยู่ทั้งหมด เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกัน

๔.๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียนได้แสดงความชื่นชมต่อความสำเร็จและความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะทำงานรายสาขาภายใต้กรอบการประชุม AFMM และกรอบการประชุม AFMGM ในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย

๔.๓.๑ ด้านการรวมตัวและการเปิดเสรีทางการเงิน ที่ประชุมยินดีต่อความคืบหน้าที่สำคัญของข้อริเริ่มการเปิดเสรีบริการทางการเงิน ซึ่งรวมถึงการเจรจาปรับปรุงภาคผนวกบริการด้านการเงินภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ อย่างต่อเนื่อง

๔.๓.๒ ด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน ที่ประชุมยินดีต่อความคืบหน้าของคณะทำงานด้านภาษีอากรของอาเซียนในการสร้างเครือข่ายอนุสัญญาภาษีซ้อนแบบทวิภาคี ความคืบหน้าของศุลกากรอาเซียนในการดำเนินโครงการและข้อริเริ่มตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศุลกากร ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ และความคืบหน้าของระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ใบขนสินค้าอาเซียนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

๔.๓.๓ ด้านความเชื่อมโยงด้านบริการทางการเงินและการชำระเงิน ที่ประชุมยินดีต่อการเปิดตัวของระบบการชำระเงินรายย่อยแบบมีผลสมบูรณ์ทันทีระหว่างสาธารณรัฐสิงคโปร์และประเทศไทย ในปี ๒๕๖๔ และการเปิดตัวการชำระเงินผ่านรหัสคิวอาร์ข้ามพรมแดนระหว่างระหว่างสาธารณรัฐอินโดนีเซียและประเทศไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซียและสหพันธรัฐมาเลเซีย สหพันธรัฐมาเลเซียและประเทศไทย สาธารณรัฐสิงคโปร์และประเทศไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประเทศไทย

๔.๓.๔ ด้านการระดมทุนโครงสร้างพื้นฐาน ที่ประชุมชื่นชมต่อความพยายามของกองทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคอาเซียนในการดำเนินการให้โครงการด้านสิ่งแวดล้อมและเงินกู้เพื่อช่วยเหลือประเทศที่มีรายได้น้อยเพื่อการเข้าถึงบริการทางการเงิน (Green and Inclusive Infrastructure Window: GIW) เป็นกองทุนการเงินสีเขียวของอาเซียน (ASEAN Catalytic Green Finance Facility: ACGF) แบบถาวร

๔.๓.๕ ด้านการเงินที่ยั่งยืน ที่ประชุมยินดีต่อข้อริเริ่มในการจัดทำมาตรฐานตราสารหนี้ส่งเสริมความยั่งยืนอาเซียน (ASEAN Sustainability Linked Bond Standard) โดยหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนของอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการออกตราสารหนี้ที่มีเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนและส่งเสริมพันธบัตรสีเขียว

๔.๓.๖ ด้านการเข้าถึงบริการทางการเงิน ที่ประชุมมุ่งหวังที่จะยกระดับการเข้าถึงบริการทางการเงินในอาเซียนอย่างต่อเนื่องโดยเพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงิน การใช้งาน และคุณภาพของบริการทางการเงินแก่ประชาชนในอาเซียน และยินดีต่อการเผยแพร่ผลงานของคณะทำงานด้านการเข้าถึงบริการทางการเงิน ได้แก่ “ร่างเอกสารความรู้ทางการเงินของอาเซียน” และ “การประเมินความก้าวหน้า พ.ศ. ๒๕๖๔: การเข้าถึงบริการทางการเงินในประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศ” เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินในภูมิภาคให้มากยิ่งขึ้น

๔.๓.๗ ด้านการระดมทุนเพื่อการบริหารจัดการภัยพิบัติ ที่ประชุมยินดีต่อความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและการประกันภัย เพื่อรองรับความเสี่ยงจากภัยพิบัติของอาเซียน ระยะที่ ๒ ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ-มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือและสำนักเลขาธิการอาเซียน ในด้านการประเมินความเสี่ยง

๔.๓.๘ ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันทางไซเบอร์ ที่ประชุมยินดีต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันทางไซเบอร์ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและข้อริเริ่มด้านการสร้างขีดความสามารถของเครือข่ายกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางไซเบอร์ในอาเซียน

๔.๓.๙ ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล ที่ประชุมสนับสนุนให้มีความร่วมมือด้านสินทรัพย์ดิจิทัลที่เป็นปึกแผ่นในภาคการเงิน และยินดีต่อแนวคิดริเริ่มที่จะให้มีความคืบหน้าด้านสินทรัพย์ดิจิทัลและการแลกเปลี่ยนมุมมองด้านการกำกับของสมาชิกลงในวาระการประชุมของหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนอาเซียน

๔.๔ ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ได้แสดงถึงความยินดียิ่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียนที่ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้แทนจากองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ ธนาคารพัฒนาเอเชีย ธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจของภูมิภาคและของโลก ความเสี่ยง โอกาส และความท้าทายด้านนโยบายภายใต้ความไม่แน่นอนซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่ระบาดระลอกใหม่ของสายพันธุ์โอมิครอนเพื่อส่งเสริมการเติบโตที่มั่นคง ยั่งยืน และครอบคลุมในภูมิภาค นอกจากนี้ ยังได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้แทนจากภาคเอกชนต่าง ๆ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน สภาที่ปรึกษาธุรกิจสหภาพยุโรป-อาเซียน และสภาที่ปรึกษาธุรกิจสหรัฐอเมริกา-อาเซียน ในประเด็นปัญหาของภูมิภาค และการผลักดันการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในภูมิภาคไปสู่การเติบโตที่ยั่งยืน ที่มีภูมิคุ้มกัน และมีความครอบคลุมอีกด้วย

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศและธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ในประเด็นด้านสารัตถะ ถ้อยคำ และประเด็นด้านกฎหมาย เพื่อให้ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ มีความถูกต้องและสมบูรณ์ โดยหน่วยงานข้างต้น ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๕.๑ ความเห็นกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งความเห็นต่อร่างแถลงการณ์ร่วมฯ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๔/๑๗๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๕.๑.๑ ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ

(๑) ไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ หากกระทรวงการคลังในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

(๒) อย่างไรก็ดี อาจพิจารณาปรับแก้ถ้อยคำในแถลงการณ์ร่วมฯ เพื่อความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

(๓) โดยที่ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ อาจยังมีใช้ร่างสุดท้าย (Final Agreed Text) ดังนั้น หากเจรจาปรับแก้จนได้ร่างสุดท้ายแล้ว ขอให้พิจารณาร่างสุดท้ายเป็นไปตามแนวทางในข้อ ๕.๑.๑ (๑) และ ๕.๑.๑ (๒) ข้างต้นด้วย

๕.๑.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในระดับรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการเงิน และรับมือกับความท้าทายในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งรับทราบความคืบหน้าในการดำเนินการต่าง ๆ เช่น การเปิดเสรีในการให้บริการทางการเงิน การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษี และการส่งเสริมวาระที่ยั่งยืนโดยธนาคารกลางของประเทศสมาชิกอาเซียน เป็นต้น โดยร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับไม่มีการลงนามในร่างเอกสารดังกล่าว ดังนั้น ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๕.๒ ความเห็น ธปท.

ธปท. ได้ประสานงานเป็นการภายในทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์แจ้งความเห็นต่อร่างแถลงการณ์ร่วมฯ โดยไม่ขัดข้องในภาพรวมของเนื้อหา อย่างไรก็ดี เห็นควรปรับปรุงถ้อยคำในประเด็นด้านความเชื่อมโยงด้านบริการทางการเงินและการชำระเงิน และด้านการเงินที่ยั่งยืน ซึ่งกระทรวงการคลังได้ดำเนินการปรับปรุงถ้อยคำในร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ตามความเห็น ธปท. ข้างต้นแล้ว

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ ๘

๖.๒ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ ๘ ในส่วนที่มีใช้สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงการคลังดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๖.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ ๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๑๗
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๕๙
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ fpoasean@gmail.com